

IP OFFICE

Український національний офіс
інтелектуальної власності та інновацій

РЕЗЮМЕ РІШЕННЯ СУДУ ЄС

У СПРАВІ C-5/08
ВІД 16 ЛИПНЯ 2009 РОКУ
(INFORAQ
INTERNATIONAL A/S)

ПИТАННЯ, ЯКІ СТАВИЛИСЯ ЩОДО ТЛУМАЧЕННЯ ДИРЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2001/29/ЄС ВІД 22 ТРАВНЯ 2001 РОКУ²

1) Чи можна вважати зберігання і подальший друк текстового уривка зі статті в щоденній газеті, який складається з заданого слова, п'яти попередніх і п'яти наступних слів, актами відтворення, які підлягають охороні? (див. статтю 2 [Директиви 2001/29])?

2) Чи має значення контекст, в якому відбуваються тимчасові дії з відтворення, у розумінні чи є вони «короткочасними» (проміжними) (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29)?

3) Чи можна вважати тимчасову дію з відтворення "короткочасною" (проміжною), якщо копія обробляється, наприклад, шляхом створення текстового файлу на основі файлу зображення або шляхом пошуку текстових рядків на основі текстового файлу?

4) Чи можна вважати тимчасову дію з відтворення "короткочасною" (проміжною), якщо копія обробляється, наприклад, шляхом створення текстового файлу на основі файлу зображення або шляхом пошуку текстових рядків на основі текстового файлу?

5) Чи можна вважати тимчасові дії з відтворення "короткочасними", (проміжними) де частина відтворення, що складається з одного або декількох уривків тексту з 11 слів, надрукована?

6) Чи має значення етап технологічного процесу, на якому відбуваються тимчасові дії з відтворення, для того, чи є вони "невід'ємною і суттєвою частиною технологічного процесу" (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29)?

7) Чи можуть тимчасові акти відтворення бути "невід'ємною і суттєвою частиною технологічного процесу", якщо вони полягають у ручному скануванні цілих газетних статей, в результаті чого останні перетворюються з друкованого носія в цифровий?

8) Чи можуть тимчасові дії з відтворення бути "невід'ємною і суттєвою частиною технологічного процесу", якщо вони полягають у роздрукуванні частини твору, що складається з одного або декількох уривків тексту з 11 слів?

9) Чи включає "правомірне використання" (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29) будь-яку форму використання, яка не потребує згоди правоволодільця?

10) Чи включає "правомірне використання" (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29) сканування комерційною компанією цілих газетних статей, подальшу обробку копії, а також зберігання і можливий друк частини копії, що складається з одного або декількох текстових уривків з 11 слів, для використання в резюме компанії, навіть якщо правоволоділець не надав згоди на ці дії?

11) Які критерії слід використовувати для оцінки того, чи мають тимчасові дії з відтворення "самостійне економічне значення" (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29), якщо інші умови, викладені в цьому положенні, виконані?

12) Чи можна враховувати підвищення ефективності користувача від тимчасових дії з відтворення при оцінці того, чи мають ці акти "самостійне економічне значення" (див. статтю 5(1) Директиви 2001/29)?

13) Чи може сканування комерційним підприємством цілих газетних статей, подальша обробка копії, а також зберігання і можливий друк частини копії, яка складається з одного або декількох уривків тексту з 11 слів, без згоди правоволодільця а вважатися "окремими особливими випадками, які не суперечать звичайному використанню" газетних статей і "не завдають необґрунтованої шкоди законним інтересам правоволодільця" (див. статтю 5(5) Директиви 2001/29)?

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Звернення було зроблено в контексті судового спору між Infopaq International A/S ("Infopaq") і Danske Dagblades Forening ("DDF") щодо необхідності отримувати згоду правоволодільців на дії з відтворення газетних статей за допомогою автоматизованого процесу, який полягає в скануванні, а потім перетворенні в цифрові файли з подальшою електронною обробкою цього файлу.

Infopaq займається моніторингом та аналізом ЗМІ, який полягає у складанні резюме вибраних статей з данських щоденних газет та інших періодичних видань. Статті відбираються на основі певних тематичних критеріїв, узгоджених з клієнтами і відбір здійснюється за допомогою "процесу збору даних". Резюме надсилаються клієнтам електронною поштою.

DDF – це професійна асоціація данських видавців щоденних газет, функція якої, поміж іншого, полягає в допомозі своїм членам у питаннях авторського права.

У 2005 році DDF стало відомо, що Infopaq сканує газетні статті в комерційних цілях без дозволу відповідних правоволодільців. Вважаючи, що така згода необхідна для обробки статей за допомогою цього процесу, DDF поскаржилася Infopaq на цю процедуру.

Процес збору даних складається з п'яти описаних нижче етапів, які, на думку DDF, призводять до чотирьох дій з відтворення газетних статей.

По-перше, відповідні видання реєструються вручну співробітниками Infopaq в електронній базі даних.

По-друге, здійснюється сканування публікацій. Розділ для сканування обирається з реєстраційної бази даних перед тим як публікація потрапляє в сканер. Сканування дозволяє створити файл у форматі TIFF (Tagged Image File Format) для кожної сторінки публікації. Після завершення сканування TIFF-файл передається на сервер OCR (оптичне розпізнавання символів).

По-третє, OCR-сервер перетворює TIFF-файл у дані, які можна обробити в цифровому форматі. Під час цього процесу зображення кожної літери перетворюється на символний код, який повідомляє комп'ютеру, яка це літера. Ці дані зберігаються у вигляді текстового файлу, який може бути зчитаний будь-якою програмою обробки тексту. Процес розпізнавання завершується видаленням TIFF-файлу.

По-четверте, текстовий файл обробляється для пошуку заданого слова, визначеного заздалегідь. Кожного разу, коли знайдено збіг за заданим словом, генеруються дані про публікацію, розділ і номер сторінки, на якій знайдено збіг, а також значення, виражене у відсотках від 0 до 100, що вказує, як далеко в тексті його слід шукати. Метою цього є полегшення читання статті. Також для того, щоб полегшити пошук заданого слова при читанні статті, п'ять слів, які стоять до і після пошукового слова, фіксуються ("уринок з 11 слів"). В кінці процесу текстовий файл видаляється.

По-п'яте, в кінці процесу збору даних роздруковується титульний аркуш для всіх сторінок, на яких було знайдено відповідне пошукове слово.

Нижче наведено приклад тексту титульного аркуша:

*"4 листопада 2005 року - Dagbladet Arbejderen, сторінка 3:
TDC: 73% "майбутній продаж телекомунікаційної групи TDC, яка очікувано буде куплена".*

РОЗГЛЯД СПРАВИ

Суд зазначив, що стосовно питання частин твору, то слід мати на увазі, що ні в Директиві 2001/29, ні в будь-якій іншій відповідній директиві немає жодних вказівок на те, що до цих частин слід ставитися інакше, ніж до твору в цілому. З цього можна зробити висновок, що вони охороняються авторським правом, як такі, оскільки вони поділяють оригінальність цілого твору.

З міркувань, викладених у пункті 37 цього рішення, можна зробити висновок, що різні частини твору підпадають під охорону відповідно до статті 2(а) Директиви 2001/29 за умови, що вони містять елементи, які є вираженням інтелектуальної праці автора твору.

Отже, охорона, надана статтею 2 Директиви 2001/29, повинна мати широку інтерпретацію.

Що стосується газетних статей, то інтелектуальне творіння їхнього автора, про яке йдеться в пункті 37 цього рішення, чітко впливає з форми, способу викладу матеріалу та лінгвістичного вираження. Крім того, в основному провадженні загальноновизнано, що газетні статті по суті є літературними творами, на які поширюється дія Директиви 2001/29.

Щодо елементів таких творів, на які поширюється охорона, слід зазначити, що вони складаються зі слів, які, якщо розглянуті відокремлено, не є по суті інтелектуальним творінням автора. Лише завдяки вибору, послідовності та комбінації цих слів автор може виразити свою творчість в оригінальний спосіб і досягти результату, який є інтелектуальним творінням. Отже, слова як такі не є елементами, на які поширюється охорона. Не можна виключати можливість того, що певні окремі речення або навіть певні частини речень у тексті, який розглядається, можуть бути придатними для передачі читачеві оригінальності публікації, наприклад, газетної статті, шляхом донесення до читача елемента, який сам по собі є вираженням інтелектуального творіння автора цієї статті. Отже, такі речення або частини речень можуть підпадати під охорону, передбачену статтею 2(а) цієї Директиви.

Роблячи висновок з цих міркувань, відтворення уривку охоронюваного твору, який, як і той, що є предметом розгляду в основному провадженні, складається з 11 послідовних слів, є частковим відтворенням згідно статті 2 Директиви 2001/29, якщо цей уривок містить елемент твору, який, по суті, виражає власне інтелектуальне творіння автора; саме національний суд повинен прийняти це рішення.

Відповідно до статті 5(1) Директиви 2001/29, дія з відтворення може бути виключена з права на відтворення, передбаченого статтею 2, лише якщо вона відповідає п'яти умовам, тобто якщо:

- дія тимчасова;
- вона є короткочасною (проміжною) або випадковою;
- є невід'ємною і суттєвою частиною технологічного процесу;

- єдиною метою забезпечення ефективної передачі в мережі між третіми особами через посередника або правомірного використання твору чи іншого об'єкта;
- діяння не має самостійного економічного значення.

Суд наголосив, що ці умови є кумулятивними, а отже недотримання будь-якої з них призведе до того, що дія з відтворення не буде охоплюватися винятком відповідно до статті 5(1) Директиви 2001/29 з права на відтворення, передбаченого статтею 2 цієї директиви.

Суд зазначив, що тимчасова і короткочасна (проміжна) дія з відтворення має на меті забезпечити завершення технологічного процесу, невід'ємною та суттєвою частиною якого вона є.

Тому Суд дійшов висновку, що процес збору даних, про який йдеться в основному провадженні, не може здійснюватися без згоди правоволодільців, і, отже, немає необхідності розглядати, чи відповідають чотири дії, які складають цей процес, іншим умовам, викладеним у статті 5(1).

Отже, відповідь на перше питання полягає в тому, що дія, яка відбувається під час процесу збору даних (який полягає у зберіганні витягу з охоронюваного твору, що складається з 11 слів, і роздруківці цього витягу) підпадає під поняття часткового відтворення у межах статті 2 Директиви 2001/29, якщо відтворені таким чином елементи є вираженням інтелектуальної творчості їх автора; такий висновок має зробити національний суд.

Відповідь на питання з 2 по 12 полягає в тому, що дія з роздрукування витягу з 11 слів під час процесу збору даних, подібного до того, що розглядається в основному провадженні, не відповідає умові короткочасності (проміжності), як того вимагає стаття 5(1) Директиви 2001/29, і, отже, цей процес не може здійснюватися без згоди відповідних правоволодільців.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ:

Проект має на меті поширення інформації про практику Суду ЄС з питань інтелектуальної власності серед зацікавлених фахівців.

Текст перекладу та резюме рішень Суду ЄС з питань інтелектуальної власності розроблено та представлено з інформаційною метою.

Представлена інформація НЕ є офіційною і НЕ рекомендована для використання у експертних дослідженнях.

Переклад та резюме рішень Суду ЄС створені з використанням відкритої інформації, що міститься у інформаційній системі Суду ЄС. (<https://curia.europa.eu>).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ:

Серія: *Рішення Суду ЄС з питань інтелектуальної власності: резюме, неофіційний переклад.*

Про що: *про позиції Суду ЄС у сфері інтелектуальної власності.*

Для кого: *для фахівців з питань інтелектуальної власності.*

Мета: *інформування спільноти про практику Суду ЄС з актуальних питань інтелектуальної власності.*

Координатор: *к.ю.н., доцент Любов Майданик.*

Виконавці: *к.ю.н., Галина Андрущенко, Юлія Кравченко.*

Більше резюме Рішень Суду ЄС шукай тут

<https://www.facebook.com/voice.of.creativity>

© УКРНОІВІ, 2023